
ПОСТАНОВЛЕНИЕ

16.12.2019 ел

КАРАР

№ **82**

**2020-2022 елларга Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районының Кече Бөгелмә авыл жирлегендә
энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә
программаны раслау турында**

«Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында һәм Россия Федерациясенң аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2009 елның 23 декабрендәге 261-ФЗ номерлы Федераль законны үтәү йөзеннән, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Березовка авыл жирлеге башкарма комитеты

каrar бирә:

1. 2020-2022 елларга Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Кече Бөгелмә авыл жирлегендә энергияне сакчыл тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендәге программаны расларга.
2. Әлеге карар массакуләм мәгълүмат чараларында рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үземдә калдырам.

Житәкче

Р. М. Йосыпов

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы
Кече Бөгелмә авыл жирлеге башкарма комитеты
житәкчесенең
2019 елның 16 декабрендәге 82нче номерлы
карары белән расланды

**2020-2022 елларга Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районы Кече Бөгелмә авыл жирлегенең
энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру
өлкәсендәге программасы**

Кече Бөгелмә а.
2019 ел

ЭЧТӘЛЕК

Программа паспорты

1. Энергияне сак тотуның һәм энергетика нәтижәлелеген күтәрүнең агымдагы торышына комплекслы анализ
  2. Программаның максатлары һәм бурычлары
  3. Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары
  4. Максатчан күрсәткечләр
  5. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чаралары
  6. Көтелә торган нәтижәләр
  7. Финанслау күләме һәм чыганақлары
- 1 нче кушымта

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	2020-2022 елларга Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Кече Бөгелмә авыл жирлегендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә программа
Программаны эшләү өчен нигезләр	<p>«Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2009 елның 23 ноябрендәге 261-ФЗ номерлы Федераль закон;</p> <p>«Дәүләт һәм муниципаль берәмлек катнашында оешмаларның, эшчәнлекнең жайга салына торган төрләрэн гамәлгә ашыручы оешмаларның энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә программалар рәвешенә таләпләрне һәм аларны гамәлгә ашыруның барышы турындагы хисаплылыкны раслау турында» Россия Энергетика министрлығының 2014 елның 30 июнендәге 398 номерлы боерыгы;</p> <p>Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Березовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы</p>
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Кече Бөгелмә авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Кече Бөгелмә авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны үтәүчеләр	Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Кече Бөгелмә авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Программаның максаты-энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын гамәлгә ашыру хисабына энергетика ресурсларын рациональ файдалануны тәэмин итү.</p> <p>Программаның Бурычлары:</p>

	<p>-ягулык-энергетика ресурсларының барлык төрләрэн куллану күләмнәрэн киметүне һәм энергия ресурслары өчен түләү чыгымнарын киметүне тәмин итү;</p> <ul style="list-style-type: none"> - электр энергиясен, табигый газны куллануның чагыштырма күрсәткечләрэн киметү; - электр энергиясен югалтуларны киметү; - мотор ягулыгын куллануның нәтижәләлеген арттыру
Гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары Программалар	- Программаны гамәлгә ашыру сроклары: 2020 - 2022 еллар;
Программаны гамәлгә ашыруның төп соңгы нәтижәләре	<p>Программаны тормышка ашыру чорында планлаштырыла:</p> <p>коммуналь хезмәтләр һәм энергетика ресурсларына чыгымнарны ел саен 3% ка киметү белән 2018 елга карата 9% тан да ким булмаган киметү %;</p> <p>2018 елга карата энергетика ресурсларын куллануның чагыштырма күрсәткечләре 9% тан да ким булмаска тиеш.;</p> <p>программаны тормышка ашыру чорында энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру чараларын гамәлгә кертүдән энергия ресурсларын экономияләү 144,73 мең сум тәшкит итәчәк (агымдагы бәяләрдә);</p>
Күләме һәм финанслау чыганакалары	Жирле бюджет чаралары-195,0 мең сум;

1. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыруның агымдагы торышын комплекслы анализлау

Оешма турында гомуми мәгълүмат

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Кече Бөгелмә авыл җирлеге башкарма комитеты;

нигез елы-2006;

оешма эшчәнлегенә төп юнәлешләре-авыл җирлекләре җирле үзидарә органнары эшчәнлегенә;

хезмәткәрләр саны-3;

милектә (оператив идарә, хужалык алып бару, башка хокукларда) биналар, корылмалар саны-1 (идарә бинасы-558,5 кв. м).

Хәзерге вакытта энергетика ресурсларына чыгымнар оешма чыгымнарының шактый өлешен тәшкит итә. Энергия чыганакларына тарифлар һәм бәяләр арту шартларында аларны нәтижәсез куллануга юл куярга ярамай. Энергетика ресурсларын куллануның нәтижәләлеген арттыру өчен шартлар тудыру оешма үсешенә өстенлекле бурычларыннан берсе булып тора.

2018 елда электр энергиясен куллану 344373 кВт/сәг, жылылык энергиясен куллану 86,87 Гкал тәшкит итте. Оешманың ТЭР куллану структурасы түбәнрәк тәкъдим ителгән.:

1 нче таблица

№ п/п	Энергетика ресурсының атамасы	Үлчәү берәмлеге	Алдагы еллар			База 2018 ел.	2019 ел план	Искәрмә
			2015	2016	2017			
1.	Электр энергиясе, шул исәптән	мең кВт/ч	336,69	325,83	328,62	344,37	288,80	
	Башкарма комитет бинасы	мең кВт/ч	33,57	17,07	15,83	12,52	7,19	
	урамнарны яктырту	мең кВт/ч	303,12	308,76	312,79	329,12	281,61	
2.	Жылылык энергиясе	Гкал	86,90	88,26	85,98	86,87	86,87	
3.	Каты ягулык	т, куб.м	-	-	-	-	-	
4.	Сыек ягулык	т, куб.м	-	-	-	-	-	
5.	Мотор ягулыгы, шул исәптән:	л, т	1880,0	1860,0	1800,0	1600,0	1440,0	
	бензин	л, т	1880,0	1860,0	1800,0	1600,0	1440,0	
	керосин	л, т	-	-	-	-	-	
	дизель ягулыгы	л, т	-	-	-	-	-	
	газ	мең.куб.м	-	-	-	-	-	
6.	Мотор ягулыгыннан (тыш, табигый газ)	мең.куб.м	-	-	-	-	-	
7.	Салкын су	мең.куб.м	0,03	0,30	0,117	0,2206	0,08	
8.	Кайнар су	мең куб. м/ Гкал	-	-	-	-	-	

Башкарма комитет бинасында 2019 елда электр энергиясен куллану кимүе күзәтелә, ул лампаларны энергия саклаучы лампаларга алмаштыруга бәйле.

Кулланылган жылылык энергиясе үзгәрешсез кала.

Урам яктылыгында кулланылган электр энергиясенә артуы торақ пунктларда яңа урамнар барлыкка килүгә бәйле.

Ягулыкны куллану кимү автомобильнең тикшерелүен даими рәвештә үткәрүгә бәйле.

Бюджет учреждениесенең энергетика ресурсларын һәм коммуналь хезмәтләрне төп тәмин итүчеләр булып тора:

электр энергиясе – «Татэнергосбыт " АЖ»;

су – «Бөгелмә-Водоканал»ЖЧЖ.

жылылык энергиясе – «Бөгелмә ПТС " ААЖ»

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Кече Бөгелмә авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан оешма тарафыннан кулланыла торган энергетик ресурслар өчен түләү жирле бюджет хисабына башкарыла.

2 нче таблица

Энергетика ресурсы төре	Үлчәү берәмлеге.	Гомуми еллык чыгымнар, кулланыла торган энергетика ресурслары өчен исәп-хисаплар исәпкә алу приборларыннан файдаланып башкарыла			
		2016 ел	2017 ел	2018 ел	2019(план)
Электр энергиясе, шул исәптән:	мең сум	2028,90	2029,1	2163,04	1956,10
Башкарма комитет бинасы	мең сум	102,38	91,90	74,00	45,74
урамнарны яктырту	мең сум	1926,52	1937,20	2089,04	1910,36
Жылылык энергиясе	мең сум	164,85	167,54	173,33	181,39
ГВС	мең сум	-	-	-	-
ХВС	мең сум	8,00	5,83	11,40	3,92
Газ	мең сум	-	-	-	-
Мотор ягулыгы	мең сум	77,469	74,970	66,640	59,976
БӨТЕНЕСЕ	мең сум	2279,22	2277,44	2414,41	2201,39

Оешмада энергетика ресурсларын рациональ кулланмауга китерүче төп проблемалар булып тора:

жылылык энергиясен исәпкә алу приборының булмавы;

энергия нәтижәлелегенең түбән класслы жиһазларын һәм материалларын кулану.

2. Программаның максатлары һәм бурычлары

Программаның төп максаты-энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын гамәлгә ашыру хисабына оешмада энергетик ресурслардан рациональ файдалануны тәмин итү.

Программаны гамәлгә ашыру барышында куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге төп бурычларны хәл итәргә кирәк:

- ягулык-энергетика ресурсларының барлык төрләрен куллану күләмнәрен киметүне һәм энергия ресурслары өчен түләү чыгымнарын киметүне тәмин итү;;

- энергияне саклау потенциалын гамәлгә ашыруны тәмин итә торган энергоэффектив технологияләр, конструкцион һәм материаллар, энергия куллану белән идарә итү системаларын гамәлгә кертү.;

3. Программаны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары

Программа 2020-2022 елларга исәпләнгән. Программаны гамәлгә ашыру 1 этапта башкарыла.

4. Максатчан күрсәткечләр

Программаның максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре булып тора:

- Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Березовка авыл жирлегә Башкарма комитетының энергетика ресурслары белән тәмин итү чыгымнарын киметү ; ;

- энергетика ресурсларын куллануның нәтижәлелеген арттыру.

Программада чараларның максатчан нәтижәлелеген чагылдыра торган максатчан индикаторлар һәм күрсәткечләр системасы каралган.

Программаның максатчан күрсәткечләре энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләр күрсәткечләрен исәпләү методикасы нигезендә, шул исәптән Россия Энергетика министрлыгының «энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә максатчан күрсәткечләр күрсәткечләрен исәпләү методикасын раслау турында» 2014 елның 30 июнендәге 399 номерлы боерыгы белән расланган чагыштырма шартларда билгеләнгән һәм программага 1 нче кушымтада китерелгән.

5. Энергияне саклау һәм энергетика нәтижелелеген арттыру чаралары

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру программасы чаралары исемлеге 3 нче таблицада китерелгән

3 нче таблица

N п/п	Программа чараларының исеме	2020 ел					2021 ел					2022 ел				
		Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү			Чараларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү		Ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү		
				натураль аңлатмада		Бәя чагылышын да, мең сум.			натураль аңлатмада		Бәя чагылышын да, мең сум.			натураль аңлатмада		Бәя чагылышын да, мең сум.
		нигез	күләм, мең сум.	сан	үлчәү берәм леге		нигез	күләм, мең сум.	сан	үлчәү берәм леге		нигез	күләм, мең сум.	сан	үлчәү берәм леге	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Яктырту системаларын модернизацияләү, энергияне саклай торган яктырткычлар һәм яктырту белән идарә итүнең автоматлаштырылган системаларын урнаштыру - бинада	Жирле бюджет	14,5	465,60	кВт/ч	2,75	Жирле бюджет	14,5	451,64	кВт/ч	2,67	Жирле бюджет	14,5	438,09	кВт/ч	2,59
	- урамнарны яктырту			8426,39	кВт/ч	49715,71			8173,60	кВт/ч	48224,24			7928,40	кВт/ч	46777,56
	Чаралар буенча барлыгы		14,5	8891,99		49718,46		14,5	8625,24		48226,91		14,5	8366,49		46780,15

6. Көтөлгөн нәтижеләр

Программаны тормышка ашыру нәтижеләре буенча түбәндәге төп нәтижеләргә ирешү фаразлана:

энергетик ресурсларга һәм суга чыгымнарны ел саен 3% ка киметү белән 2018 елга карата 9% тан да ким түгел %;

2018 елга карата энергетика ресурсларын һәм суны куллануның чагыштырма күрсәткечләрен 9% тан да ким булмаган киметү;

энергияне сак тоту технологияләрен, шулай ук югары класслы энергетик нәтижелелек материалларын куллану.

Программаны тормышка ашыру шулай ук энергетика ресурсларын түләүгә чыгымнарны киметү нәтижәсендә алынган экономия хисабына энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру чараларын гамәлгә ашыру өчен өстәмә финанс чараларын бушатуны тәмин итәчәк.

Программа чараларын гамәлгә ашыру чорында энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру чараларын гамәлгә кертүдән энергия ресурсларын экономияләү 144,73 мең сум тәшкил итәчәк (агымдагы бәяләрдә).

Программаны тормышка ашыруның көтөлгән нәтижеләре түбәнрәк:

5 нче таблица

№ п/п	Көтелә торган нәтижә	Күрсәткеч
1.	Энергетика ресурсларына һәм суга чыгымнарны 2018 елга карата киметү, мең сум.	144,73
2.	2018 елга карата энергетика ресурсларын куллануның чагыштырма күрсәткечләрен киметү: электр энергиясе, кВтч/чел жылылык энергиясе, Гкал/кв. м су, куб. м/яр табигый газ, куб. м/яр	25883,63 0 0 -
3	Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру чараларын гамәлгә кертүдән энергия ресурсларын экономияләү бәясе бер мең сум тәшкил итәчәк (агымдагы бәяләрдә)	144,73

7. Финанслау күләме һәм чыганакалары

2020-2022 елларда Программаны финанслауның барлык чыганакалары хисабына финанслауның гомуми күләме 43,5 мең сум тәшкил итәчәк – шул исәптән:

жирле бюджет хисабына-43,5 мең сум.;

6 нчы таблица

Финанслау чыганакалары*	Гамәлгә ашыруга финанс чыгымнары (мең сумнарда)			
	Шул исәптән			Бөтенесе
	2020 ел	2021 ел	2022 ел	
Барлығы, шул исәптән:	14,5	14,5	14,5	43,5
БРФ	-	-	-	-
БРТ	-	-	-	-
МБ	14,5	14,5	14,5	43,5
СС	-	-	-	-
ВИ	-	-	-	-

* БРФ - федераль бюджет, БРТ – Татарстан Республикасы бюджеты, МБ - жирле бюджет, СС – үз акчалары, ВИ – бюджеттан тыш чыганакалар.

Программа чаралары исемлеге һәм аларны финанслау күләме ел саен төзәтелә.

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыруның максатчан күрсәткечләре исемлеге

№ п/п	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлеге	Еллар буенча максатчан күрсәткечләрнен әһәмияте			
			2018 елгы база күрсәткече нең әһәмияте	2020 ел	2021 ел	2022 ел
1	2	3	4	5	6	7
1	Исәп-хисап приборлары кулланып башкарыла торган гомуми мәйданның 1 кв. метрына ТЭИНЫҢ чагыштырма чыгымы	Гкал/ кв. м	0	0	0	0
2	Исәп-хисап ясау гомуми мәйданның 1 кв. метрына ТЭ чыгымнары	Гкал/ кв. м	0,16	0,15	0,15	0,15
3	Исәпләүләр 1 кешегә исәпкә алу приборларын кулланып башкарыла торган салкын суның чагыштырма чыгымы.	куб. м/ чел	73,54	71,33	69,19	67,12
4	Исәпләүләр 1 кешегә исәп-хисап алымнарын кулланып башкарыла торган салкын суның чагыштырма чыгымы	куб. м/ чел.	0	0	0	0
5	Исәпләүләр 1 кешегә исәпкә алу приборларын кулланып башкарыла торган кайнар суның чагыштырма чыгымы.	куб. м/ чел.	-	-	-	-
6	Исәпләүләр 1 кешегә исәп-хисап ысулларын кулланып башкарыла торган кайнар суның чагыштырма чыгымы	куб. м/ чел.	-	-	-	-
7	Исәпләүләр 1 кв. м. га исәпкә алу приборларын кулланып гамәлгә ашырыла торган ЭЭНЫҢ чагыштырма чыгымы..	кВт·ч/ кв. м.	616,60	598,10	580,16	562,76
8	ЭЭНЫҢ чагыштырма чыгымы, аның өчен исәп-хисап ясау 1 кешегә исәп-хисап методларын кулланып башкарыла.	кВт·ч/чел.	11456,67	111346,30	108005,92	104765,74
9	Исәпләүләр 1 кешегә исәпкә алу приборларын кулланып гамәлгә ашырыла торган табигый газның чагыштырма чыгымы.	куб. м/ чел.	-	-	-	-
10	Исәпләүләр 1 кешегә исәп-хисап ысулларын кулланып гамәлгә ашырыла торган табигый газның чагыштырма чыгымы.	куб. м/ чел.	-	-	-	-

11	Кулланыла торган (кулланыла торган) ЭЭ күләмнәре өлеше, аның өчен исәпләү приборларын кулланып башкарыла, кулланыла торган ЭЭНЫҢ гомуми күләмендә	%	100	100	100	100
12	Кулланыла торган (кулланыла торган) ТЭ күләмнәренә гомуми күләме, исәпкә алу приборларын кулланып башкарыла торган исәп-хисапларның өлеше кулланыла торган ТЭЛАРНЫҢ гомуми күләмендә	%	0	0	0	0
13	Кулланыла торган (кулланыла торган) салкын су күләмнәренә исәпкә алу приборларын кулланып исәп-хисап ясау кулланыла торган суның гомуми күләмендә өлеше	%	100	100	100	100
14	Кулланыла торган (кулланыла торган) кайнар су күләмнәренә исәпкә алу приборларын кулланып исәп-хисап ясау кулланыла торган суның гомуми күләмендә өлеше	%	-	-	-	-
15	Кулланыла торган (кулланыла торган) табигый газ күләмнәренә өлеше, исәпкә алу приборларын кулланып, кулланыла торган табигый газның гомуми күләмендә исәп-хисап ясау	%	-	-	-	-
16	Муниципаль (дәүләт) берәмлеге катнашында оешма тарафыннан төзелгән энергосервис килешүләре (контрактлар) саны	шт.	0	0	0	0
17	Муниципаль (Дәүләт) ихтыяжлары өчен сатып алына торган товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр, муниципаль (Дәүләт) ихтыяжлары өчен сатып алына торган товарларның гомуми күләмендә Муниципаль (дәүләт) заказчылары булып торучы муниципаль берәмлек (Россия Федерациясе субъекты) катнашында оешмалар өчен сатып алына торган товарларның, эшләрнең, хезмәт күрсәтүләрнең өлеше)	%	100	100	100	100